

Doç. Dr. Nedim MERİÇ
Akdeniz Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

Arař. Gör. Ramazan KORKMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Hukuk Fakültesi

ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAşVURU İLE İLGİLİ TEMEL MEVZUAT

Anayasa

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Sözleşmeye Ek bazı Protokoller (1,2,4,6,7,12,13,14,15 nolu olanlar)

Konularına Göre Sınıflandırılmış Bireysel Başvuru Kararı Özetleri

Güncellenmiş 2. Baskı

onikilevha
11111 11 11111111 11111 11111111 11111

İÇİNDEKİLER

◆İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	V
◆BİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
◆İÇİNDEKİLER.....	IX
◆TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	1
◆ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ HAKKINDA KANUN	95
◆ANAYASA MAHKEMESİ İÇTÜZÜĞÜ.....	143
◆İNSAN HAKLARI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME (AİHS)	189
◆İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMEYE EK (1 nolu) PROTOKOL.....	207
◆AVRUPA İNSAN HAKLARI DİVANINA İSTİŞARİ MÜTALÂA VERMEK YETKİSİNİ TANIYAN İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMA SÖZLEŞMESİNİN 2 NOLU PROTOKOLÜ	209
◆İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİN KORUNMASINA DAİR SÖZLEŞME'YE EK VE BU SÖZLEŞME İLE İLK EK PROTOKOL KAPSAMINDA BULUNANLARDAN BAŞKA DİĞER BAZI HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ TANIYAN 4 NUMARALI PROTOKOL.....	211
◆11 NO'LU PROTOKOL İLE DEĞİŞİK, İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ KORUMA AVRUPA SÖZLEŞMESİNE ÖLÜM CEZASININ KALDIRILMASINA DAİR EK 6 NO'LU PROTOKOL	215
◆İNSAN HAKLARININ VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE EK 7 NOLU PROTOKOL.....	219
◆İNSAN HAKLARI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMEYE EK 12 NUMARALI PROTOKOL.....	223
◆İNSAN HAKLARINI VE TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİ KORUMA SÖZLEŞMESİ'NE EK ÖLÜM CEZASININ HER KOŞULDA KALDIRILMASINA DAİR 13 NOLU PROTOKOL.....	227

◆ İNSAN HAKLARI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMENİN OLUŞTURDUĞU DENETİM MEKANİZMASININ DEĞİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN 14 NOLU PROTOKOL	231
◆ İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİ KORUMAYA DAİR SÖZLEŞMEYE'YE DEĞİŞİKLİK GETİREN 15 NO'LU PROTOKOL.....	239
◆ KONULARINA GÖRE SINIFLANDIRILMIŞ BİREYSEL BAŞVURU KARARI ÖZETLERİ	243

§ 1. Adil Yargılanma Hakkı

1. AYM BB. No: 2013/2436

243

Konusu: *Boşanma davasında bildirilen tanıklardan bir kısmının dinlenmemesi ve temyiz duruşma tarihi usulüne uygun tebliğ edilmeyerek duruşmada bulunma hakkının engellenmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

2. AYM BB. No: 2013/3472

244

Konusu: *Başvuru; kat mülkiyetine ilişkin davalarda hâkimin çekilme kararı vermesi üzerine davalara bakacak mahkemenin usule aykırı şekilde belirlenmesi, mahkeme hâkiminin reddi talebinin gerekçesiz olarak reddedilmesi, reddedilen ve tarafsız olamayacağı yönünde görüş bildiren hâkim tarafından yargılama yapılması, yersiz çekilme kararları ve sonraki işlemlerin geciktirilmesiyle yargılamaların uzaması, hukukçu bilirkişiden görüş alınması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

3. AYM BB. No: 2013/6216

247

Konusu: *Başvuru, idari para cezalarına yapılan itirazların kabul edilmesine rağmen mahkemece vekâlet ücretine hükmedilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.*

4. AYM BB. No: 2013/6943

247

Konusu: *Başvuru, şirket zararının tazmini istemiyle açılan sorumluluk davasının reddine karar verilmesine rağmen ilgili kanun maddesi hatalı yorumlanarak davada kendini vekille temsil ettiren davalılar lehine nispi yerine maktu vekâlet ücretine hükmedilmesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve maddenin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.*

5. AYM BB. No: 2013/7840

250

Konusu: *Başvuru, işe iade davasında mahkemece tanıkların dinlenmemesi ve delillerin toplanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

6. AYM BB. No: 2013/7909

251

Konusu: *Başvuru; ticari sır olduğu düşüncesiyle mahkeme tarafından istenilen ithalat faturalarının gönderilmemesinden dolayı idari yaptırıma tabi tutulması nedeniyle özel hayata saygı hakkının, mahkemece delillerin hatalı değerlendirilerek ret kararı*

verilmesi ve ilamda aleyhine para cezasına hükmedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

7. AYM BB. No: 2013/8049 252

Konusu: Başvuru; vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasında usul kurallarına aykırı işlemler tesis edilmesi, mahkeme ve Yargıtay kararlarının yetersiz gerekçeye dayanması, temyiz aşamasında duruşma talebi olmasına rağmen bu talebe ilişkin hiçbir değerlendirme yapılmaması, yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması ve mevcut kanuni düzenlemeye rağmen bölge adliye mahkemelerinde istinaf incelemeleri henüz başlamadığı için kanun yolu denetiminde etkin bir hukuki koruma sağlanamaması nedenleriyle adil yargılanma ve üç dereceli yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

8. AYM BB. No: 2013/8474 255

Konusu: Başvuru, iş kazasından kaynaklanan alacak davasında, Yargıtay bozma kararı öncesi verilen gerekçeli kararın davalıya tebliğ edilmemesi ve bozma ilâmına karşı yapılan karar düzeltme talebinin işleme konulmaması nedenleriyle mahkemeye erişim hakkının; yargılama sırasında ıslah dilekçesi ile bilirkişi raporlarının tebliğ edilmemesi ve hükme esas alınan bilirkişi raporuna itiraz etme hakkı tanınmadan karar verilmesi nedenleriyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin; Mahkemenin usul ve kanuna aykırı uygulamaları nedeniyle tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddialarının Yargıtay kararında karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.

9. AYM BB. No: 2013/9572 256

Konusu: Başvuru, tapu iptali ve tescil davasının reddine karar verilmesine rağmen davada kendini vekille temsil ettiren davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

10. AYM BB. No: 2014/3907 257

Konusu: Başvuru, şartları oluşmasına rağmen yargılamanın yenilenmesi talebinin hatalı değerlendirme sonucu reddedilmesi ve dava değeri itibarıyla kesin nitelikteki karara karşı temyiz yoluna başvurulmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, parasal temyiz sınırı öngören Kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.

11. AYM BB. No: 2014/3996 258

Konusu: Başvuru, boşanma davasında tanık beyanlarının hatalı değerlendirilmesi sonucunda adil olmayan karar verilmesi ve yeminli dinlenmesi gereken tanığın yeminsiz dinlenmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

12. AYM BB. No: 2014/16800 259

Konusu: Başvuru, toplu iş sözleşmesine dayanan alacak davasının benzer iddialara dayalı olarak farklı mahkemede açılan bir davanın aksine aleyhe sonuçlanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

13. AYM BB. No: 2014/18688 260

Konusu: *Başvuru, Tüketici Sorunları İl Hakem Heyeti kararının iptali talebiyle açılan davada yargılamanın duruşma yapılarak sözlü beyanda bulunma hakkı tanınmadan sonuçlandırılması nedeniyle aleni yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

Ş 2. Gerekçeli Karar Hakkı

14. AYM BB. No: 2013/5965 261

Konusu: *Başvuru; itirazın iptali davasında yetki itirazının gerekçesiz reddedilmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılmadan karar verilmesi, harcın ve vekâlet ücretinin hatalı hesaplanması ve kesin nitelikli kararda kanun yolunun açık olduğunun belirtilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

15. AYM BB. No: 2013/7194 262

Konusu: *Başvuru; müdahalenin meni ve tapu iptali tescil davasında delillerinin toplanmaması ve tanıkların dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin, dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddiaların Yargıtay tarafından karşılanmaması nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

16. AYM BB. No: 2013/9084 263

Konusu: *Başvuru, manevi tazminat davasında verilen kararın bozulması sonrasında yapılan yargılamada delil durumunda değişiklik olmadığı hâlde hatalı değerlendirme sonucu adil karar verilmemesi, davalılardan biri hakkında bozma öncesinde verilen davanın reddi kararına yönelik temyiz taleplerinin incelenmemesi, temyiz mercii kararının gerekçesiz olması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

17. AYM BB. No: 2014/1807 264

Konusu: *Başvuru, menfi tespit davasında usul ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların kararda tartışılmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

18. AYM BB. No: 2014/6090 265

Konusu: *Başvuru; eser sözleşmesi kapsamında yüklenici aleyhine açılan tazminat davasında yargılamanın makul sürede tamamlanmaması, yerel mahkeme kararının gerekçesinin çelişkili olması, Yargıtay kararının gerekçe içermemesi, temyiz incelemesinin duruşmalı yapılmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

19. AYM BB. No: 2014/12045 266

Konusu: *Başvuru; işçilik alacağından kaynaklanan tazminat davasında gerekçeli kararın tebliğ edilmemesinden dolayı ayrıntılı temyiz nedenleri bildirilmeden hükmün Yargıtaya onanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

20. AYM BB. No: 2014/13062 268

Konusu: *Başvuru, karar sonucunu etkileyebilecek bir iddiaya ayrı ve açık yanıt verilmemesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 3. Makul Sürede Yargılanma Hakkı

21. AYM BB. No: 2013/4059 268

Konusu: *Başvuru, kadastro davasının makul sürede bitirilememesi nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

22. AYM BB. No: 2013/5010 269

Konusu: *Başvuru 23/7/2003 tarihinde açılan alacak davası ile 1/8/2003 tarihinde açılan ve ilk açılan dava ile birleştirilerek görülen istirdat, tazminat ve akdin feshi davasına ilişkin yargılama sürecinin adil olmaması ve sürecin makul sürede sonuçlandırılmaması nedenleriyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

23. AYM BB. No: 2013/6992 270

Konusu: *Başvuru 27/2/2006 tarihinde açılan yargılamanın yenilenmesi talepli davanın makul sürede sonuçlanmadığı, yargılamanın usul ve yasaya aykırı yapıldığı nedenleriyle adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

24. AYM BB. No: 2013/6993 271

Konusu: *Başvuru, 21/6/2006 tarihinde Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tazminat davasında düşük miktarlarda tazminata hükmedilmesi ve yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

25. AYM BB. No: 2013/9058 272

Konusu: *Başvuru, kadastro davasının makul sürede bitirilememesi nedeniyle adil yargılanma ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

26. AYM BB. No: 2014/84 272

Konusu: *Başvuru; kamulaştırma bedelinin artırılması davasında mahkemenin mevzuat ve yerleşik içtihatlarla aykırı değerlendirme yaparak davanın açılmamış sayılmasına karar vermesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 4. Adli Yardım

27. AYM BB. No: 2013/5864 274

Konusu: *Başvuru, ilk derece mahkemesi olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda görülen tazminat davasında adli yardım talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 5. Maddî ve Manevî Varlığın Korunması ve Geliştirilmesi Hakkı

28. AYM BB. No: 2013/2513 275

Konusu: *Başvuru, konut yakınında bulunan baz istasyonunun sağlığı olumsuz etkilediği iddiasıyla açılan davanın reddedilmesi nedeniyle maddî ve manevî varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 6. Bireysel Başvuru Yolu Kapalı Kararlar

29. AYM BB. No: 2014/3531276

Konusu: *Başvuru, “Son Söz” isimli programında Yüksek Seçim Kurulu ilke kararına aykırı yayın yapılması nedeniyle televizyon kanalına yayın durdurma kararı verilmesinin eşitlik ilkesini ve basın özgürlüğünü ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.*

30. AYM BB. No: 2012/620 277

Konusu: *Başvurucu, Spor Genel Müdürlüğü Merkez Ceza Kurulunca kendisine verilen disiplin cezasına karşı Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu’na itiraz başvurusunda bulunduğunu ancak sonuç alamadığını belirterek, Anayasa’nın 36. maddesi ile tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.*

31. AYM BB. No: 2013/1581 278

Konusu: *Başvurucu, idari yargıda görülmekte olan bir davada görev alan hâkimler hakkında yaptığı şikâyetin işleme konulmaması ve bu karar aleyhine yaptığı itirazlarının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından reddedilmesi nedeniyle anayasal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.*

§ 7. Bekletici Mesele

32. AYM BB. No: 2014/10717 278

Konusu: *Başvuru, ayıplı araç satımı nedeniyle açılan alacak davasında uyumsuzlukla bağlantılı ceza davasının sonuçlanması beklenmeden karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 8. Deliller

33. AYM BB. No: 2014/2704 279

Konusu: *Başvuru, boşanma davasında hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delillerle dayanılarak karar verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının; tanıkların dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin; dava sonucunu etkileyecek nitelikteki iddiaların Mahkeme ve Yargıtay kararlarında cevaplandırılmaması nedeniyle de gereğeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 9. Bireysel Başvuru Hakkının Kötüye Kullanılması

34. AYM BB. No: 2014/510 281

Konusu: Başvuru; tutukluluğun uzun sürmesi ve tutukluluk incelemesinde yaşanan eksiklikler nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, hukuka aykırı delillere dayalı ve eksik inceleme sonucunda mahkûmiyete hükmedilmesi, tercümandan yararlanma talebinin reddedilmesi, derece mahkemelerinin kararlarının uygun biçimde gerekçelendirilmemesi ve yargılamanın uzun sürede sonuçlandırılması nedenleriyle makul sürede yargılanma hakkı da dâhil olmak üzere adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

§ 10. Davada Ehliyet

35. AYM BB. No: 2013/7006 283

Konusu: Başvuru, tam yargı davası sırasında kısıtlı hâlde gelen başvurucuya atanan vasisinin davaya icazet vermemesi nedeniyle davanın ehliyet yönünden reddedilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

36. AYM BB. No: 2014/12752 284

Konusu: Başvuru; kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkı ile mülkiyet hakkının ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

37. AYM BB. No: 2014/19433 285

Konusu: Başvuru; adli yargıda kamu görevlileri aleyhine açılan maddi ve manevi tazminat davasının husumet yokluğundan reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, Mahkemece maddi ve manevi zararının tazmin edilmemesi nedeniyle maddi ve manevi varlığın korunması hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

§ 11. Hukukî Güvenlik-İçtihat Birliğinin Sağlanması

38. AYM BB. No: 2013/3540 286

Konusu: Başvuru; aile konutu olan taşınmazın, eşlerden biri tarafından diğer eşin rızası olmadan ipotek edilmesi üzerine açılan ipoteğin iptali davasında hatalı değerlendirme sonucu benzer davalarda verilen kararların aksi yönde adil olmayan karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

39. AYM BB. No: 2013/2651 287

Konusu: Başvuru, iş akdinin geçerli bir nedene dayanmaksızın feshi üzerine feshin geçersizliğinin tespiti ve işe iade istemiyle açılan davalarda verilen davanın kabulüne ilişkin hükümlerin Yargıtay ilgili dairesince ortadan kaldırılarak davanın reddine karar verilmesi, dairenin ilk derece mahkemesinin yerine geçerek nihai kararı vermesi, benzer davalarda davanın kabulüne ilişkin kararların Yargıtayın farklı dairelerince onanmasına rağmen, başvurucularca açılan davaların reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma, çalışma ve sosyal güvenlik hakları ile eşitlik ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

40. AYM BB. No: 2014/952 289

Konusu: *Başvuru, haklı ve geçerli bir neden olmaksızın iş akdinin sonlandırılması nedeniyle açılan işe iade davasında, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin toplu iş sözleşmesi ve mevzuat hükümlerine aykırı değerlendirme yaparak benzer davalarda başka Yargıtay Dairesi tarafından verilen kararlar çelişir biçimde davayı reddetmesi nedeniyle eşitlik ilkesi, adil yargılanma hakkı, çalışma hakkı ve sözleşmeden yararlanma ilkesinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 12. İcra Hukuku

41. AYM BB. No: 2014/19289 291

Konusu: *Başvuru, icra emrinin iptali talebiyle yapılan şikâyet başvurusunda icra hukuk mahkemesince şikâyet dilekçesi karşı tarafa tebliğ edilmeden dosya üzerinden karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

42. AYM BB. No: 2014/6577 292

Konusu: *Başvuru, alacağın tahsili amacıyla borçlu aleyhine başlatılan icra takibi sırasında borçluya ait taşınmazların satışından elde edilen bedelin, yaklaşık dokuz yıl süren sıra cetvelinin kesinleşmesi sürecinde nemalandırılmamış olması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

43. AYM BB. No: 2014/1382 294

Konusu: *Başvuru, icra mahkemesine yapılan şikâyet hakkında usul ve kanuna aykırı karar verilmesi ve temyiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

44. AYM BB. No: 2013/9355 294

Konusu: *Başvuru, satın alınan malın ayıplı olması nedeniyle 2/10/2009 tarihinde açılan davanın makul sürede sonuçlanmaması ve yargılama sonunda hükmedilen kararın icra edilmemesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlali iddiasına ilişkindir.*

45. AYM BB. No: 2013/8524 295

Konusu: *Başvuru, kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla yapılan icra takibine yönelik yetki itirazında açık kanun hükmünün uygulanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının, ileri sürülen iddia ve itirazların Yargıtay kararlarında karşılanmaması nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

46. AYM BB. No: 2013/7139 296

Konusu: *Başvuru, belediyeden işçilik alacaklarının tahsil edilememesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 13. İddia ve Savunmanın Değiştirilmesi ve Geniştirilmesi Yasağı

47. AYM BB. No: 2014/11572 297

Konusu: Başvuru işe iade davasında savunmanın genişletilmesi yasağının dikkate alınmaması ve hukuk kurallarının uygulanmasında hataya düşülerek adil olmayan karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

§ 14. İhtiyatî Tedbir-İhtiyatî Haciz

48. AYM BB. No: 2014/20179 298

Konusu: Başvuru; trafik kazası nedeniyle ortaya çıkan maddi ve manevi zararın tazmini talebiyle açılan davada yargılamanın uzun süredir devam etmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, ihtiyati tedbir talebinin kabul edilmemesi nedeniyle de mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

49. AYM BB. No: 2014/9701 299

Konusu: Başvuru, destekten yoksun kalma nedeniyle açılan tazminat davasında yargılamanın uzun süredir devam etmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının, davalının mal varlığına ihtiyati tedbir konulmasına ilişkin talebin Mahkemece reddedilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

50. AYM BB. No: 2013/9748 300

Konusu: Başvuru, ihtiyati haciz kararına yapılan itirazda, taraflar dinlenmeden karar verilmesi nedeniyle aleni yargılanma hakkının; delillerin hatalı değerlendirilerek usul ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.

§ 15. Mahkemeye Erişim Hakkı

51. AYM BB. No: 2014/19638 301

Konusu: Başvurucu; Mahkemenin kararda belirttiği süreye göre temyiz talebinde bulunduğunu, ayrıca kararın adli tatil süresi içinde kendisine tebliğ edildiğini, bu nedenle sürenin işlemeceğini, buna rağmen Yargıtay tarafından dilekçenin reddine karar verilerek temyiz hakkının elinden alındığı iddia etmiştir.

52. AYM BB. No: 2014/15887 302

Konusu: Başvuru; taşınmaza kamulaştırma usulüne uyulmadan el atılması, kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi nedenleriyle mahkemeye erişim hakkı, mülkiyet hakkı ve etkili başvuru hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

53. AYM BB. No: 2014/15206 302

Konusu: Başvuru, karar düzeltme talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

54. AYM BB. No: 2014/8282 303

Konusu: *Başvuru, temyiz itirazlarının Yargıtayca incelenmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir (usûlî müktesep hak).*

55. AYM BB. No: 2014/6042 304

Konusu: *Başvuru, yol çalışması sırasında ihtiyaç duyulan mıcırın elde edilmesi amacıyla mıcır ocağında gerçekleştirilen patlamalar sonucu taşınmazın hasar görmesi sebebiyle hükmedilen tazminatın yetersiz görülmesi nedeniyle mülkiyet hakkının; davalı lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlali iddiasına ilişkindir.*

§ 16. Mülkiyet Hakkı

56. AYM BB. No: 2014/11382 305

Konusu: *Başvuru, yönetim ve denetimine el konulan şirketin mal varlığının satışından elde edilen gelirden hisse sahibi ortağa pay verilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının; idari yargıda açılan tam yargı davasının uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 17. Özel Hayata Saygı Hakkı

57. AYM BB. No: 2013/4825 306

Konusu: *Başvuru, özel bir şirket bünyesinde çalışan başvuruçuların mahremiyete ilişkin yazışmalar içeren kurumsal e-posta hesaplarının işveren tarafından incelenmesi ve bu yazışmaların işe iade davasında delil olarak kullanılması nedenleriyle özel hayata saygı ve haberleşmenin gizliliği haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 18. Hâkimin Reddi

58. AYM BB. No: 2013/3985 308

Konusu: *Başvuru, hâkimin ret isteminin reddine ilişkin karar verilmesi nedeniyle tarafsız ve bağımsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

59. AYM BB. No: 2013/9100 309

Konusu: *Başvuru, işçi alacağı davasında, mahkemenin delilleri toplamadan hatalı ve eksik inceleme yaparak karar vermesi nedeniyle adil yargılanma hakkının, reddi hâkim talebinin aynı hâkim tarafından değerlendirilmesi nedeniyle bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; Yargıtay ilamında hâkimin reddi talebi ile ilgili iddialara cevap verilmemesi nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkındadır.*

60. AYM BB. No: 2014/13046 310

Konusu: *Başvuru, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak davasında; usul ve kanuna aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların kararda tartışılmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; duruşma hâkiminin yargılama*

sırasındaki tavırları nedeniyle tarafsız mahkemede yargılanma hakkının; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

§19. Silahların Eşitliği İlkesi

61. AYM BB. No: 2014/20295311

Konusu: Başvuru, hizmet tespiti davasında kanun, usul ve yerleşik içtihatlara aykırı karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının; esaslı iddiaların Mahkeme ve Yargıtay kararlarında cevaplandırılmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının; tanık dinlenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

62. AYM BB. No: 2014/20036 312

Konusu: Başvuru; kamu kurumundan alacağın tahsil edilememesi ve İcra Hukuk Mahkemesinde yapılan şikâyet incelemesinde savunma hakkının kısıtlanması ile duruşmasız karar verilmesi nedenleriyle mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

63. AYM BB. No: 2014/16471 313

Konusu: Başvuru, tüketicî hakem heyeti kararının iptali için açılan davada uyumsuzluğu konu sözleşme örneğinin getirtilip incelenmesi talebi kabul edilmeyerek aleyhe karar verilmesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

64. AYM BB. No: 2014/15060314

Konusu: Başvuru, Danıştay tetkik hâkimi görüşünün tarafına bildirilmemesi nedeniyle savunma hakkı ve silahların eşitliği ilkesinin; yargılama işlemlerinin uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

65. AYM BB. No: 2014/4575 315

Konusu: Başvuru, işçilik alacağından kaynaklanan tazminat davasında, ispat külfetinin yanlış tarafa yükletilmesi nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

§ 20. İnsan Hakları Tazminat Komisyonu

66. AYM BB. No: 2014/2980316

Konusu: Başvuru, İnsan Hakları Tazminat Komisyonu (Komisyon) tarafından verilen tazminatın düşük olması, Mahkeme ve Komisyon kararlarında vekâlet ücretine hükmedilmemesi, Komisyonun toplanma usulünün Kanuna aykırı olması, Komisyonunda hakim ve savcıların görev alması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiaları ile 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun'un 4. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasına ilişkindir.

§ 21. Tebligat-Süreler

67. AYM BB. No: 2013/9085317

Konusu: *Başvuru; icra mahkemesine yapılan şikâyetle cevap dilekçesi ve duruşma gününün tebliğ edilmemesi, icra ve mahkeme dosyasının onaylı suretlerinin verilmemesi suretiyle dosyadaki bilgi ve belgelere ulaşılamaması nedeniyle çelişmeli yargılama ve silahların eşitliği ilkelerinin (...) ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

68. AYM BB. No: 2014/2831 318

Konusu: *Başvuru, temyiz talebinin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 22. Kanun Yoluna Başvurusu Süresi Hakkında Özel Durumlar

69. AYM BB. No: 2014/819 321

Konusu: *Başvurucu, Mahkemenin gerekçeli kararında belirtilen temyiz süresi içinde Yargıtaya başvurduğunu ancak Yargıtayın gerekçeli kararda gösterilen süre yerine Kanun'da öngörülen temyiz süresini dikkate alarak temyiz istemini reddettiğini, Mahkemenin belirttiği süreye güvenerek hareket ettiğini, genel hükümlere göre on beş günlük temyiz süresinin uygulanması gerektiğini belirtmiştir.*

70. AYM BB. No: 2014/4987 322

Konusu: *Başvuru, mahkeme kararında gösterilen temyiz süresi içinde yapılan temyiz başvurusunun süre yönünden reddedilmesiyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

71. AYM BB. No: 2014/638 324

Konusu: *Başvuru, vekille takip edilen davada gerekçeli kararın vekil yerine asile tebliğ edilmesi ve bu tebligat tarihi dikkate alınarak temyiz isteminin süre yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 23. Usûlî Müktesep Hak

72. AYM BB. No: 2013/5009 324

Konusu: *Başvuru; Kadıköy 2. Asliye Ticaret Mahkemesinde görülen menfi tespit davasında verilen kararın usul yönünden bozulması sonrasında yapılan yargılamada, Mahkemece bozma ilamına uyulmasına rağmen bozma kapsamı dışına çıkılarak karar verilmesi, verilen ikinci kararın eksik inceleme ve hatalı değerlendirmeye dayanması, ikinci kararın temyizi üzerine birleşen dosya yönünden temyiz incelemesi yapılmadan kararın bütün olarak onanması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

73. AYM BB. No: 2014/8282 326

Konusu: *Başvuru, temyiz itirazlarının Yargıtayca incelenmemesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 24. Vekâlet ücreti

74. AYM BB. No: 2014/19583 327

Konusu: *Başvuru, maddi ve manevi tazminat istemiyle açılan davada tazminat tutarının başvuruçunun müterâfik kusuru dikkate alınmak suretiyle belirlenmesi ve aleyhe yüksek tutarda nispi vekâlet ücretine hükmedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

75. AYM BB. No: 2014/12885 328

Konusu: *Başvuru; kamu kurum ve kuruluşları aleyhine verilmiş, ekonomik değere ilişkin ve icra edilebilir bir yargı kararının uzun süre icra edilmemesi, taşınmaza düşük bedel belirlenmesi, belirlenen bedele işletilen yasal faizin gerçek zararı karşılamaması, yargılama masraflarına karar tarihinden itibaren faiz işletilmesinin adil olmaması ve dava vekâlet ücretine maktu olarak hükmedilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkı ile mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

76. AYM BB. No: 2014/11784 329

Konusu: *Başvuru, işçi ve işveren ilişkisinden kaynaklanan alacak davası sonunda aleyhe ayrı ayrı vekâlet ücretine hükmedilmesi, bilirkişi raporuna itirazın dikkate alınmaması ve yargılamanın makul sürede sonuçlanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

77. AYM BB. No: 2014/1347 330

Konusu: *Başvuru; bir kamu iktisadi teşebbüsünde avukat olarak çalışan başvuruçunun emekli olmadan önceki dönemde kurumu temsilen sonuçlandırdığı davalarda kurum lehine hükmedilen vekâlet ücretlerinin, kamu avukatı-serbest çalışan avukat ayrımı yapılmadan tamamının ödenmesinin meşru beklenti oluşturmasına karşın ödenmemesi ve söz konusu vekâlet ücreti alacaklarının tahsiline ilişkin idari ve yargısal süreçlerden bir sonuç alınmaması nedeniyle mülkiyet hakkının; yargılamanın makul bir sürede sonuçlanmaması nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlali iddialarına ilişkindir.*

78. AYM BB. No: 2013/6943 331

Konusu: *Başvuru, şirket zararının tazmini istemiyle açılan sorumluluk davasının reddine karar verilmesine rağmen ilgili kanun maddesi hatalı yorumlanarak davada kendini vekille temsil ettiren davalılar lehine nispi yerine maktu vekâlet ücretine hükmedilmesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği ve maddenin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.*

79. AYM BB. No: 2013/6216 332

Konusu: *Başvuru, idari para cezalarına yapılan itirazların kabul edilmesine rağmen mahkemece vekâlet ücretine hükmedilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.*

§ 25. Kanun Yolu-Yargı Kolu

80. AYM BB. No: 2015/6777 333

Konusu: *Başvuru, görevli olmayan yargı kolundaki mahkemede yargılama yapılması nedeniyle kanuni hâkim güvencesinin; yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

81. AYM BB. No: 2014/12045 333

Konusu: *Başvuru; işçilik alacağından kaynaklanan tazminat davasında gerekçeli kararın tebliğ edilmemesinden dolayı ayrıntılı temyiz nedenleri bildirilmeden hükmün Yargıtayca onanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

82. AYM BB. No: 2014/1836 335

Konusu: *Başvuru, inançlı temlik nedeniyle açılan tapu iptali ve tescil davasında, mahkeme ve Yargıtay kararlarında davanın sonucunu etkileyecek esaslı iddiaların karşılanmaması, duruşmasız temyiz incelemesi yapılması, Yargıtay onama ilamına karşı karar düzeltme yolu açık olduğu hâlde ilamda kanun yolunun gösterilmemesi, karar düzeltme incelemesi sonucu farklı gerekçe ile verilen yeni bozma kararına karşı karar düzeltme hakkının tanınmaması, mevzuat ve hakkaniyete aykırı değerlendirme yapılarak karar verilmesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.*

§ 26. Yargılamanın Yenilenmesi

83. AYM BB. No: 2014/3907 336

Konusu: *Başvuru, şartları oluşmasına rağmen yargılamanın yenilenmesi talebinin hatalı değerlendirme sonucu reddedilmesi ve dava değeri itibarıyla kesin nitelikteki karara karşı temyiz yoluna başvurulmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, parasal temyiz sınırı öngören Kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilmesi gerektiği iddialarına ilişkindir.*

84. AYM BB. No: 2014/2565 337

Konusu: *Başvuru, hukuka aykırı değerlendirme yapılarak yargılamanın yenilenmesi talebinin reddedilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

85. AYM BB. No: 2013/7920 338

Konusu: *Başvuru, evliliğin nispi butlana bağlı fesih talebiyle 1982 yılında açılan bir davaya ilişkin yargılamanın yenilenmesi talebinin reddedilmesi nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 27. Yemin

86. AYM BB. No: 2014/18601 **340**

Konusu: *Başvuru, itirazın iptali davasında yemin teklif edilen davalının yemin için davet edildiği günde mahkemede hazır olmadığı ve teklif edilen yemini eda etmekten kaçındığı hâlde bu durumun dikkate alınmayarak davanın reddine karar verilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

87. AYM BB. No: 2014/12324..... **341**

Konusu: *Başvuru, sebepsiz zenginleşmeden kaynaklanan alacak davasında yemin delilini kullanma hakkının tanınmaması nedeniyle silahların eşitliği ilkesinin ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

§ 28. Zamanaşımı

88. AYM BB. No: 2014/6673 **342**

Konusu: *Başvuru, tapu siciline güvenilerek satın alınan taşınmazın kadastro çalışması sonucu Hazine adına tespit ve tescili sebebiyle uğranılan zararın tazmin edilmesi istemiyle açılan davanın zamanaşımı gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

89. AYM BB. No: 2013/8502 **344**

Konusu: *Başvuru, haksız fiil nedenine dayalı tazminat davasında mahkemenin zaman aşımından dolayı davayı reddetmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.*

♦ **BİREYSEL BAŞVURUYA KONU OLAN HAKLAR**..... **347**